

výpovědi propachtovatelově a v odstavci třetím má již ustanovení o nájemci a pachtýři, kterého před tím označoval jako zaměstnance, a upravuje v tomto třetím odstavci vyklizení budov a pozemků a to zejména posledních takovým způsobem, že jest z toho vidno, že u pozemků jest základem poměru stran pacht a nikoliv smlouva služební. Poskytuje tudíž pachtýři při zrušení smlouvy nárok na žeň, pokud se týče náhradu za obdělání pozemků (§ 1109 obč. zák.). Tentýž ráz poměru smluv jest obsažen v § 10, upravujícím pominutí nájmu a pachtu v případě smrti nájemcovy neb propachtovatelovy jako v § 9. Probraná smlouva námezdní, nájemní a pachtovní může docela dobře obstáti, i když se každá jednotlivá její část posuzuje samostatně, a jest v ní tedy vedle smlouvy námezdní podle § 1151 obč. zák. obsažena smlouva nájemní a pachtovní podle §u 1090, 1091 obč. zák. Smlouvy ty jsou docela samostatny a neposkytují podkladu pro názor dovolací stěžovatelky, že by se úmluva o pachtu opírala jen o celoroční služební poměr požadovatelů vůči panství. Ježto vůbec tedy služební poměr nepřichází zde v úvahu, není třeba se zabývatí vývody dovolací stížnosti, zda skutečně běží o služební poměr celoroční či o služební poměr přerušovaný, jak jest obsaženo v usnesení soudu druhé stolice. Nejsou zde tedy předpoklady § 16 nesporného patentu a nemohlo proto dovolací stížnosti býti vyhověno, nehledě ani k tomu, že i duch zákona požadovacího, který zamýšlel poskytnouti půdu drobným pachtýřům a zabezpečiti tak jejich postavení, nasvědčuje správnosti názoru předchozích soudů. Dovolací stěžovatelka sice tvrdí, že požadovatelé náležejí k podobným osobám jako deputátní dělníci a hajní, o nichž se zmiňuje § 3 odstavec čtvrtý zákona požadovacího, leč tu přehlíží, že tyto osoby pravidelně vůbec neplatí pachtu, nýbrž dostávají užítky z pozemků bez placení pachtovného jako mzdu v naturáliích, což v tomto případě nebylo zjištěno.

Čís. 794.

Učinil-li žalobce návrh na vydání odkazovacího usnesení jen pro případ pravomoci usnesení, vyhovujícího námitce nepřislušnosti, nelze nárok ten posuzovati dle ustanovení §u 261, odstavec šestý, c. ř. s.

(Rozh. ze dne 7. prosince 1920, R I 1036/20.)

Proti žalobě, podané u okresního soudu, vznesl žalovaný námitku nepřislušnosti, načež žalobce navrhl: »by pro případ, že by bylo o námitce nepřislušnosti rozhodnuto příznivě a p r á v o p l a t n ě, spisy byly postoupeny zemskému soudu k příslušnému řízení.« Soud první stolice námitce nepřislušnosti vyhověl a žalobu odmítl; k uvedenému návrhu žalobcově nepřihlédl. R e k u r s n í s o u d odmítl žalobcovu stížnost, zároveň však uložil soudu první stolice, by o žalobcově návrhu dle §u 261, odstavec šestý c. ř. s. dodatečně rozhodl. D ů v o d y: Učiněn-li podle §u 261 odstavec šestý c. ř. s. návrh, aby spor, vyhověli soud námitce nepřislušnosti, byl přikázán soudu, žalující stranou pojmenovanému, m u s í soud v usnesení, jímž námitce nepřislušnosti vyhověl, přikázání to vysloviti, a je pak do tohoto usnesení stížnost vyloučena. Soud první stolice sice přehlédl učiněný návrh dle § 261 odstavec šestý c. ř. s., ale poněvadž

jde o samozřejmou nesprávnost, měla tato dle § 419 a 430 c. ř. s. u soudu první stolice bezprostředně býti napravena, a proto, když se tak nestalo, opravu tuto rekursní soud soudu první stolice nařizuje. Nemění to ničeho na předpisu § 261 odstavec šestý c. ř. s., jehož podstatnou podmínkou je návrh žalující strany za přikázání rozepře soudu příslušnému a podle něhož je do takového usnesení stížnost vyloučena. Jelikož soud první stolice nepřípustnosti této dle § 528 odstavec první c. ř. s. nedbal, bylo ji vysloviti soudem rekursním.

Nejvyšší soud zrušil usnesení rekursního soudu a uložil mu, by pomina použitý důvod odmítací, o rekursu znovu rozhodl.

Důvody:

K námitce věcné nepřislušnosti učinil žalobce návrh, »by pro případ, že by bylo o námitce nepřislušnosti rozhodnuto příznivě a právo platně, spisy byly postoupeny zemskému soudu k příslušnému řízení.« Tento návrh není s to, by posuzován byl dle § 261, odstavec šestý c. ř. s. a by vůbec přiznán mu byl jakýkoli procesuální význam. V návrhu tom žalobce, jakž ostatně vysvětluje i v dovolacím rekursu, jednak vyhražuje si právo rekursu proti soudnímu rozhodnutí, kdyby jím námitce věcné nepřislušnosti bylo vyhověno, jednak činí pro případ pravomoci tohoto usnesení návrh, by věc odkázána byla zemskému soudu v Praze. Tento návrh nevyhovuje předpisu § 261, odstavec šestý c. ř. s. Tímto zákonným ustanovením ponechává se žalobci na vůli, by buďto se zřeknutím se opravného prostředku proti soudnímu usnesení vyhovujícím námitce nepřislušnosti, zajistil si návrhem na vydání odkazovacího usnesení výhody, jež mu zákon za této podmínky zaručuje, nebo by opravného prostředku se nevzdal, pokládaje vznesení žaloby u dovolaného soudu za správné, a tím zároveň pustil řečené výhody. Obě žalobce vyhraditi si není oprávněn. To plyne z obsahu § 261, odstavec šestý c. ř. s., dle něhož, vyjímajíc otázku útrat, není proti usnesení o nepřislušnosti opravný prostředek přípustný, takže žalobce, čině návrh dle řečeného ustanovení po samém zákonu onomu důsledku se podrobuje, a jest zřejmě vyjádřeno v motivech k čl. VI. č. 14 novely o úlevách soudů. Učinil-li tudíž žalobce návrh na vydání odkazovacího usnesení jen pro případ pravomoci usnesení, vyhovujícího námitce nepřislušnosti, nelze návrh ten posuzovati dle ustanovení § 261, odstavec šestý c. ř. s., proti rozhodnutí o námitce nepřislušnosti přísluší mu dle § 261 odstavec první c. ř. s. právo rekursu, kdežto eventuelní návrh na vydání odkazovacího usnesení musí, přiče se zásadě § 45 j. n., zůstatí nepovšimnut.

Čís. 795.

Zákon o zajištění půdy drobným pachtýřům ze dne 27. května 1919, čís. 318 sb. z. a n.

Odstavec třetí §u 19 zák. nedotýká se rekursního práva, jež přísluší stranám.

Rekursní soud nemusí vždy a za všech okolností přibrati k rozhodování o rekursu své vlastní znalce, zejména není toho třeba, poskytují-li